

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 6 marca 2017 r.

Poz. 1865

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.142.2017.7 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 2 marca 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały Nr XXXI/269/17 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała nr XXX/190/2016 Rady Miejskiej Trzcianki została podjęta na sesji w dniu 26 stycznia 2017 r. Jako podstawę prawną uchwały powołano: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 50 ust. 1-6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.)

Uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 6 lutego 2017 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W § 1 uchwały Rada Miejska Trzcianki postanowiła, że: „1. Prawo do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług z wyłączeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznawane jest przez kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance, na podstawie wywiadu społecznego. 2. W decyzji o przyznaniu świadczenia w postaci usług opiekuńczych kierownik Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance określa wysokość odpłatności, którą ponosi świadczeniobiorca.”

Treść ww. postanowień uchwały wskazuje, że Rada Miejska Trzcianki unormowała tryb przyznawania świadczenia. Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada upoważniona jest do określania szczegółowych warunków przyznawania usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Uregulowanie przez Radę Miejską Trzcianki trybu przyznania świadczenia nie znajduje postawy prawnej w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej i stanowi jego istotne naruszenie z uwagi na przekroczenie upoważnienia ustawowego (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 14 lutego 2006r. w sprawie IV SA/Wr 600/04).

Jak wskazuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie IV SA/Po 554/14: „Norma kompetencyjna zawarta w przywołanym wyżej przepisie powinna być interpretowana w sposób ścisły uwzględniający językowe dyrektywy wykładni prawa. Wskazują one, że upoważnienie rady gminy obejmuje określenie: 1) szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług

opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi); 2) szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat; 3) trybu ich pobierania.

W ramach tak wytyczonego upoważnienia rady mieści się zatem wyłącznie kompetencja do wskazania przesłanek, których spełnienie zapewni korzystanie z usług opiekuńczych, przesłanek kształtujących cenę za usługę, przesłanek warunkujących częściowe lub całkowite zwolnienie od opłat za usługi oraz ustalenie porządku pobierania opłat za usługę opiekuńczą. W orzecznictwie wskazuje się, iż ustanawiając w uchwale szczegółowe warunki odpłatności nie można pominąć kwestii sposobu ustalenia i wysokości kosztu usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej. Rada gminy nie jest upoważniona do określenia w uchwale kryteriów jakimi powinien kierować się organ przy przyznawaniu tego świadczenia. Zakres materii przekazanej do uregulowania w drodze uchwały został określony jednoznacznie w art. 50 ust. 6 u.p.s. i zakres tego upoważnienia nie może być interpretowany rozszerzająco”. Skoro ustawodawca wyraźnie zaznaczył, że uchwała podjęta na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy ma określać szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, należy uznać, że każde z tych zagadnień jest istotnym elementem aktu wydanego w wykonaniu przyznanego radzie upoważnienia ustawowego.

W związku z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej istnieje konieczność ustalenia przez radę gminy wysokości kosztu usług opiekuńczych w przedmiotowej uchwale lub szczegółowego sposobu jej wyliczenia. Zatem to z uchwały rady osoby zainteresowane powinny czerpać wiedzę o koszcie przyznawanej przez gminę pomocy. Tymczasem przedmiotowa uchwała nie reguluje kwestii opłaty za usługi opiekuńcze w sposób kompleksowy (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 14 lutego 2006r. w sprawie IV SA/Wr 600/04 oraz wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie IV SA/Wr 27/05). Brak określenia sposobu wyliczania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze powoduje, że uchwała ta nie może zostać wykonana, ponieważ uniemożliwia ustalenie jednostkowego kosztu usługi opiekuńczej lub specjalistycznej usługi opiekuńczej. Zaznaczyć należy, iż właściwe wykonanie upoważnienia ustawowego wymaga odrębnego ustalenia kosztu godziny usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej. Tymczasem Rada nie wskazała w uchwale kosztu jednostkowego za 1 godzinę tych usług lub innego sposobu umożliwiającego bezsporne ustalenie wysokości opłaty za 1 godzinę usługi.

Słusznym jest też wskazanie w tym miejscu na treść wyroku WSA w Olsztynie z dnia 17 maja 2012 r., sygn. akt II SA/Ol 285/12, w którym sąd stwierdził „Z tych samych powodów, przychylić należy się do poglądu organu nadzoru, że z treści delegacji zawartej w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej wynika konieczność ustalenia przez radę gminy wysokości kosztu wymienionych usług. Skoro zaś Rada Gminy nie wypełniła w spornej uchwale zakresu upoważnienia ustawowego, akt ten nie może stanowić podstawy do przyznawania świadczeń z pomocy społecznej we wskazanej powyżej formie”.

W związku z powyższym w ocenie organu nadzoru tak skonstruowana uchwała nie może zostać uznana za prawidłową realizację kompetencji przyznanej radzie mocą art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, co pociąga za sobą konieczność stwierdzenia jej nieważności w całości.

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann